

- 1876** Neix el 29 de desembre, al carrer de Sant Anna, núm. 2, del Vendrell.
- 1882** El 27 d'abril fa la seva primera actuació musical al cor de l'església del Vendrell. El seu pare, Carles Casals Riba, li comença a fer classes de música i de piano.
- 1883** Col·labora amb el seu pare en la composició d'una partitura per a una representació dels Pastorets, *Los Pastorcillos en Belén*.
- 1885** El seu pare i el *Peret el barber* li construeixen la "carabasseta", considerada com el seu primer violoncel. Comença a tocar l'orgue del Vendrell.
- 1888** A finals d'estiu, viatja a Barcelona amb la seva mare i inicia els estudis a l'Escola Municipal de Música. El seu pare, Carles Casals, li compra un violoncel de $\frac{3}{4}$.
- 1889** Comença a tocar al Cafè Tost de Barcelona set dies a la setmana, tres hores cada nit, per 4 pessetes.
- 1890** Descobreix les *Sis Suites* de Johann Sebastian Bach. El seu pare li compra un violoncel.
- 1891** Comença a treballar al cafè La Pajarera de la plaça de Catalunya, on fa actuacions cada nit i forma trio amb Ibarguren i Armengol. Durant aquest any coneix el compositor Enric Granados, amb qui comença una llarga amistat.
- 1893** Es gradua amb honors a l'Escola Municipal de Música de Barcelona. Viatja a Madrid amb una carta de recomanació d'Isaac Albéniz, i la reina Maria Cristina li concedeix una beca de 250 pessetes mensuals. Inicia els estudis al Conservatorio de Música y Declamación de Madrid, amb Jesús de Monasterio com a professor de música de cambra.
- 1895** Viatja a Brusselles, amb una carta de recomanació per a François Gavaërt, director del Conservatori de Música. Després d'una desavinença durant les proves d'accés amb Edouard Jacobs, Pau Casals renuncia a entrar al conservatori i decideix anar a París. La reina Maria Cristina li retira la pensió. Després d'uns temps difícils a París decideix tornar a Barcelona.
- 1896** Al maig s'incorpora com a professor a l'Escola Municipal de Música de Barcelona i el novembre el nomenen professor de violoncel del Conservatori del Liceu. Comença a fer concerts en petites societats de Barcelona com l'Ateneu Barceloní i l'Ateneu Gracienc. S'incorpora com a violoncellista a la Gran Orquestra del Teatre del Liceu.
- 1897** Es forma el Quartet Crickboom, amb Pau Casals al violoncel; Mathieu Crickboom i Josep Rocabruna, al violí i Rafael Gálvez, a la viola. Inicia una gira per Espanya amb Enric Granados i Mathieu Crickboom. La reina Maria Cristina li regala un safir blau i un violoncel nou, un Gagliano.

- 1899** El 20 de maig debuta a Londres, al Crystal Palace amb el *Concert en re menor* de Lalo i el 20 d'agost actua en un concert privat davant la reina Victòria d'Anglaterra, a l'Osborne House, a l'illa de Wight. Fa el seu debut a París amb el gran director francès Charles Lamoureux, al Teatre de la República.
- 1900** S'installa a París i comença la seva carrera com a solista. Pau Casals i el pianista Harold Bauer comencen a tocar junts a principis de l'estiu. Fan concerts a San Sebastián i al Teatro de la Comedia de Madrid, entre d'altres.
- 1901** Realitza el seu primer viatge als Estats Units per realitzar una gira amb la cantant Emma Nevada, el pianista Léon Moreau i el flautista Daniel Marqués. En una excursió al Mont Tamalpais a Sant Francisco, pateix un accident a la mà esquerra que l'obliga a abandonar la gira. S'installa a la casa de Michael Stein i inicia una llarga amistat amb els seus fills Gertrude i Leo Stein.
- 1903** El 3 de maig inicia una gira amb Harold Bauer i Moreira de Sá per l'Amèrica del Sud.
- 1904** Realitza el segon viatge als Estats Units com a solista. El gener fa la seva primera actuació al New Lyceum Theatre i el president Theodore Roosevelt el convida a tocar a la Casa Blanca. El març debuta al Carnegie Hall de Nova York i interpreta el *Don Quixot* de Richard Strauss. A finals d'any torna a París i s'installa a la Villa Molitor.
- 1905** Inicia una relació sentimental amb la violoncellista portuguesa Guilhermina Suggia. Es crea el Trio Cortot-Thibaud-Casals, amb el violinista Jacques Thibaud, el pianista Alfred Cortot i Pau Casals al violoncel. Al novembre realitza el seu primer viatge a Rússia per actuar en un concert a la Sala de la Noblesa de Sant Petersburg.
- 1906** El 18 de desembre el Trio Cortot-Thibaud Casals fa el seu debut en un concert a Lilla, convertint-se en un dels tríos musicals més importants del moment, amb una gira anual quasi cada any fins el 1933.
- 1908** A la tardor, mor el seu pare, Carles Casals Riba.
- 1909** El 20 d'octubre és convidat per Edward Speyer a tocar al Bechstein Hall, per a la Classical Concert Society de Londres i inicia la seva amistat amb Donald Francis Tovey i els membres de la Northlands School: Sophie Weisse, Julius Röntgen, Robert Trevelyan, Jelly d'Aranyi i Adalia Fachiri.
- 1910** El mes de novembre Pau Casals fa el seu debut a Viena on interpreta el *Concert en do sostingut menor* d'Emanuel Moór al Gran Saló del Musikverein, amb l'Orquestra Filharmònica de Viena dirigida per Franz Schalk. Comença la construcció de la casa de Sant Salvador, al Vendrell.

- 1912** Al gener interpreta, amb Eugene Ysaÿe, el *Doble Concert* de Brahms a Moscou i a Sant Petersburg i el 20 de febrer, al Gran Hall de la Musikverein de Viena. Al febrer toca el *Triple Concert* de Beethoven amb Donald Francis Tovey i Georges Enesco a Budapest. A finals d'any, Pau Casals acaba la seva relació amb Guilhermina Suggia.
- 1914** Al març s'embarca cap a Nova York. El 4 d'abril es casa a New Rochelle (Nova York) amb la soprano nord-americana Susan Metcalfe i inicien una gira junts pels Estats Units. El 13 de desembre fa el primer concert al Metropolitan Opera House de Nova York on interpreta el *Concert* de Saint-Saëns i el *Kol Nidrei* de Bruch, amb l'Orquestra de l'Òpera i el director Richard Hageman.
- 1915** A principis d'any realitza els primers enregistraments per a la Columbia Gramophone Company. Entre 1915 i 1924, Pau Casals enregistra més de 50 obres breus i diferents.
- 1916** Ajuda al seu amic Enric Granados en l'estrena de l'òpera *Goyescas* al Metropolitan Opera House de Nova York. Després de la desgraciada mort d'Enric Granados i la seva muller quan tornaven a Barcelona, organitza un concert benèfic al Metropolitan Opera House per als fills del seu amic, juntament amb Paderewski i Fritz Kreisler.
- 1917** A l'octubre, després de la Revolució Russa, decideix no tornar a tocar en aquest país. El març actua al Carnegie Hall de NY interpretant el *Triple concert* de Beethoven amb Fritz Kreisler, Harlod Bauer i Walter Damrosch dirigint l'Orquestra Simfònica de Nova York.
- 1919** Inicia una gira de tres setmanes per Mèxic. Poc temps després torna a Barcelona i s'installa al número 440 de l'avinguda de la Diagonal. El juny inicia el projecte de creació de l'Orquestra Pau Casals.
- 1920** Inicia les classes de violoncel a l'École Normale de Musique de París, on realitza cada estiu cursos d'interpretació. El 13 d'octubre té lloc el primer concert de l'Orquestra Pau Casals al Palau de la Música Catalana.
- 1922** El 7 d'abril debuta com a director al Carnegie Hall de New York, dirigint l'obertura *Coriolan* i la *Simfonia Pastoral* de Beethoven, la *Primera Simfonia* de Brahms, i el *Preludi* i la *Mort de l'amor* de Tristan.
- 1925** Crea l'Associació Obrera de Concerts a Barcelona, amb la voluntat d'apropar la música a la classe treballadora.
- 1927** Al març fa una sèrie de concerts a Viena amb motiu del centenari de Beethoven. El 19 d'abril Eugene Ysaÿe dirigeix a Barcelona la *Simfonia Heroica* de Beethoven i el *Triple concert* amb Thibaud, Cortot i Pau Casals. La vila del Vendrell el nomena fill predilecte.

- 1928** El 26 de febrer realitza el seu últim concert com a solista als Estats Units, al Town Hall de Nova York, amb Nicolai Mednikoff al piano. La relació de Pau Casals amb Susan Metcalfe acaba en una separació definitiva.
- 1931** L'11 de març, mor la seva mare, Pilar Defilló, a Sant Salvador. El 15 d'abril es proclama la Segona República espanyola. Dirigeix al Palau de Montjuïc de Barcelona la *Novena Simfonia* de Beethoven, amb l'Orquestra Pau Casals i l'Orfeó Gracienc, per celebrar la proclamació de la República.
- 1933** Últims concerts del Trio Cortot-Thibaud-Casals. Participa al Festival Brahms de Viena amb Huberman, Schnabel i Hindemith. Rebutja la invitació de Wilhelm Furtwängler per anar a tocar amb la Filharmònica de Berlín. En una carta a Bronislaw Huberman, manifesta la seva posició de no tornar a tocar a Alemanya "mentre la seva vida musical no sigui lliure".
- 1934** És nomenat, juntament amb Albert Schweitzer, Doctor Honoris Causa per la Universitat d'Edimburg. La ciutat de Barcelona li ret homenatge: el nomena fill adoptiu, li lliura la Medalla de la Ciutat i s'inaugura l'avinguda de Pau Casals.
- 1935** El desembre es nomenat "Fill Adoptiu" de Madrid alhora que li es concedida la Medalla d'Or de la Vila de Madrid.
- 1936** El 28 de juny l'Orquestra Pau Casals finalitza la seva última temporada. Malgrat la situació d'inestabilitat a Espanya i l'imminent inici de la Guerra Civil, Pau Casals continua realitzant gires per Europa i l'Amèrica del Sud i fent concerts benèfics per a queviures, roba i medicaments. Entre 1936 i 1939, Pau Casals enregistra per a la casa EMI les *Sis Suites per a violoncel sol* de Johann Sebastian Bach.
- 1937** Inicia una gira de dos mesos per Sud-amèrica. El 17 de novembre, enregistra el *Concert per a violoncel en do major* de Donald Francis Tovey, amb l'Orquestra de la BBC, dirigida per Adrian Boult. És nomenat "President Honorari" del Comitè de Músics dels Estats Units per Ajudar a la Democràcia a Espanya.
- 1938** Al febrer inicia una gira pel nord d'Àfrica. El 19 d'octubre de 1938 fa el seu últim concert a Catalunya, al Teatre del Liceu de Barcelona, en benefici de la Societat d'Ajuda als Infants.
- 1939** A finals de gener, després de l'ocupació de Barcelona per les tropes del general Franco, Pau Casals marxa cap a l'exili. La Universitat de Barcelona el nomena Doctor Honoris Causa. El 28 de març fa un concert benèfic per als nens refugiats, al Royal Albert Hall de Londres. Quan finalitza la guerra, s'exilia definitivament a Prada de Conflent.
- 1940** El 13 de juny els alemanys entren a París. Pau Casals, Francesca Capdevila i la família Alavedra decideixen abandonar França des de Bordeus a bord del *Champlain* cap a l'Amèrica del Nord. A punt d'embarcar, el *Champlain* és bombardejat pels alemanys i decideixen

tornar a Prada on Pau Casals s'installa amb Francesca Capdevila i els Alavedra a la Villa Colette. Pau Casals continua la seva ajuda als refugiats i organitza concerts benèfics per la Creu Roja i la Legió Francesa a la França no ocupada.

- 1943** El poema *El Pessebre*, del poeta català Joan Alavedra, guanya el primer premi dels Jocs Florals de la Llengua Catalana a l'exili, celebrats a Perpinyà. Pau Casals el comença a musicar.
- 1945** El 27 de juny, un cop finalitzada la Segona Guerra Mundial, Pau Casals fa un concert al Royal Albert Hall de Londres, amb l'Orquestra Simfònica de la BBC dirigida per Adrian Boult. En finalitzar el concert, transmet un missatge a Catalunya a través dels estudis de la BBC. Decideix no tornar a tocar en aquest país com a protesta per la immobilitat dels països aliats davant del règim del general Franco. Rebutja els Doctorats Honoris Causa de les universitats d'Oxford i Cambridge.
- 1946** El 7 de novembre és nomenat Gran Oficial de la Legió d'Honor Francesa. Decideix no tornar a tocar públicament mentre les democràcies no canviïn la seva actitud envers el govern de Franco i comença el seu segon exili a Prada. Durant els quatre anys següents es dedica a compondre, a fer classes de violoncel i continua l'ajuda als refugiats.
- 1950** Al maig, presideix els Jocs Florals de la Llengua Catalana a l'exili, celebrats a Perpinyà. Sota la iniciativa d'Alexander Schneider, el 2 de juny, comença el primer Festival de Prada, el Festival Bach, en commemoració del bicentenari de la mort del compositor.
- 1951** Al juliol se celebra el segon Festival de Prada al Palau dels Reis de Mallorca de Perpinyà, amb la participació de la pianista Myra Hess. La jove violoncellista Marta Montañez assisteix per primera vegada al festival. El setembre dirigeix a Zurich dues de les seves composicions, *La Sardana per a Violoncels* i *Els Tres Reis*.
- 1952** Participa per primera vegada a l'Acadèmia Musical d'Estiu de Zermatt. Des d'aquest any fins al 1966 hi fa cada any màster classes d'interpretació.
- 1954** Del 7 al 23 de juny se celebra el quart Festival de Prada amb la participació de Pau Casals, Eugène Istomin, Rudolf Serkin, Mieczyslaw Horszowski, Szymon Goldberg, Joseph Fuchs i el Trio Pasquier. El setembre, Marta Montañez arriba a Prada per començar classes d'interpretació amb Pau Casals.
- 1955** El 18 de gener mor Francesca Capdevila. A principis d'estiu se celebra el Sisè Festival de Prada amb la participació dels pianistes Eugène Istomin i Mieczyslaw Horszowski, els violinistes Yehudi Menuhin i Sándor Végh i el cantant Dietrich Fischer-Dieskau. L'11 de desembre fa el seu primer viatge a la terra natal de la seva mare, Puerto Rico, acompanyat per Marta Montañez.

- 1956** Sota la iniciativa d'Abe Fortas i el governador Luis Muñoz Marín, es gesta la creació dels Festivals Casals Inc., amb Pau Casals de director musical i Alexander Schneider com a assistent musical. A finals de novembre torna a Puerto Rico, acompanyat per Marta Montañez i el seu germà Enric i s'installa al barri de Santurce de San Juan de Puerto Rico.
- 1957** Durant un assaig amb l'Orquestra del Festival, al Teatre de la Universitat de Puerto Rico, pateix un atac de cor i és hospitalitzat. La direcció del Festival Casals decideix realitzar el primer Festival en homenatge a Pau Casals, sota la direcció d'Alexander Schneider. Paral·lelament al Festival Casals, es crea l'Orquestra Simfònica de Puerto Rico i el Conservatori de Música, del qual Pau Casals és nomenat president. El 3 d'agost Pau Casals i Marta Montañez es casen a San Juan de Puerto Rico.
- 1958** A la primavera se celebra el segon Festival Casals de Puerto Rico sota la direcció de Pau Casals. El 24 d'octubre és convidat pel secretari general de les Nacions Unides, Dag Hammarskjöld, a fer un concert a l'Assemblea General de Nova York, per commemorar el Dia de les Nacions Unides. El concert, juntament amb el missatge de pau que Pau Casals havia gravat uns dies abans a Ginebra, va ser retransmès per ràdio a més de 40 països, i el converteix des d'aquest moment en símbol de la lluita per a la pau al món. Aquest mateix any és nomenat per al Premi Nobel de la Pau.
- 1960** A la primavera realitza una sèrie de màster classes a la Divisió de Música de la Universitat de Berkeley. El juliol, és convidat pel seu amic i pianista Rudolf Serkin a participar a l'Escola de Música d'Estiu de Marlboro, al sud de Vermont (EUA). Des del 1962 es converteix en una cita anual fins al 1973. El 17 de desembre de 1960, estrena l'oratori *El Pessebre* al Forte de San Diego, a Acapulco.
- 1961** A l'abril fa una visita de tres setmanes al Japó on realitza un concert amb el seu deixeble Takeichiro Hirai. El setembre visita per primera vegada Israel, per participar com a jurat en el III Concurs Internacional de Violoncel Pau Casals i prendre part del Tercer Festival de Música d'Israel. El 13 de novembre és convidat per John Fitzgerald Kennedy a fer un concert a la Casa Blanca.
- 1962** El 19 d'abril, amb el concert de l'oratori *El Pessebre* celebrat al Memorial Opera House de San Francisco, Pau Casals anuncia la seva intenció d'embarcar-se en una croada personal per a la dignitat humana, la fraternitat i la pau. Durant els deu anys següents, dirigirà *El Pessebre* arreu del món.
- 1963** El 24 d'octubre dirigeix *El Pessebre* a la seu de les Nacions Unides, a Nova York, amb l'Orquestra del Festival Casals i el Cor de l'Orquestra de Cleveland. El president dels Estats Units, John Fitzgerald Kennedy, li concedeix la Medalla de la Llibertat.
- 1965** El 15 d'abril dirigeix *El Pessebre* al Carnegie Institute of Technology, a Pittsburgh (EUA), i al mateix mes els *Concerts de Brandenburg* de Johann Sebastian Bach. La resta de l'any con-

tinua amb la seva activitat habitual: al maig el Festival Casals de Puerto Rico, a principis d'estiu el Festival Casals, a l'agost l'Acadèmia d'Estiu de Zermatt i a la tardor l'Escola de Música de Marlboro.

- 1966** Al setembre, dirigeix *El Pessebre* a Sant Miquel de Cuixà. El desembre, amb motiu del seu 90è aniversari, rep nombrosos homenatges públics, entre els quals cal destacar el que li van fer els vendrellencs a Molig les Bains, França, i el de Puerto Rico amb una recepció realitzada al pati de la "Fortaleza" amb l'assistència del vicepresident dels Estats Units Hubert Humphrey.
- 1967** El 21 d'octubre és convidat per l'Associació de les Nacions Unides, a dirigir *El Pessebre* al Constitution Hall de Washington DC, per commemorar el Dia de les Nacions Unides. Després del concert, Pau Casals manté una entrevista amb el president Lyndon B. Johnson, a la Casa Blanca.
- 1971** Rep la Gran Creu de l'Orde del Mèrit Nacional de França. Compon *L'Himne a les Nacions* que estrena el 24 d'octubre a la seu de l'Assemblea General i el secretari General, U-Thant, li lliura la Medalla de la Pau.
- 1972** El 3 de juliol Pau Casals i la seva esposa, Marta, creen la Fundació Pau Casals amb l'objectiu de deixar a Catalunya tot el seu llegat i obrir la casa de Sant Salvador del Vendrell com a museu.
- 1973** Al juny, assisteix al Festival Casals, celebrat al Carnegie Hall i al Central Park de Nova York. Del 16 de juliol al 26 d'agost, participa en el 13è Festival de Música d'Israel on realitza el seu últim concert. A finals de setembre, a Puerto Rico, pateix un atac de cor irreversible. El dia 22 d'octubre mor a l'Hospital de Auxilio Mútuo de San Juan i uns dies més tard és enterrat al Cementiri Commemoratiu d'aquella ciutat.
- 1979** El 9 de novembre, amb el retorn de les institucions democràtiques a Catalunya i, complint amb la seva voluntat, les seves despulles són traslladades des de Puerto Rico per ser enterrades definitivament al cementiri de la seva vila nadiua, el Vendrell.